

Tallinna vanalinna kaitsekorra tööühma koosolek nr 13

15.09.2022 kell 13-15.00 MS Teamsis

Osalejad: Triin Talk, Elo Sova, Henry Kuningas, Boris Dubovik, Kaarel Truu, Kristiina Kupper, Anneli Randla, Urve Arukaevu, Olari Kärmas

Juurde kutsutud: Kaire Tooming, Eva-Maria Aitsam

1. Kristiina Kupper tutvustas täiendatud eksperdihinnangut Tallinna vanalinna muinsuskaitseala haljastuse kohta.

Otsustati lisada kaardile „muud olemasolevad ja perspektiivsed rohealad“ ühe tingmäärgiga ja laiemalt kui senisel joonisel, et näidata, kus võiks tulevikus bastionaalvööndi rohealad jätkuda. Hoove rohealade koosseisu ei ole tarvis märkida.

Harju tn äärne haljasala jääb praegu samuti „olemasoleva haljasalana“ kaardile, kuigi kaugemas perspektiivis võib põhimõtteliselt tulla kõne alla ka selle taashoonestamine. Praegu koostatava kaitsekorra kehtivuse ajal hoonestamisvõimalusi ei paista, kuna linn on ala kokku ostnud ja avaliku rohealana korrastanud, hiljuti on lõppenud pikk kohtuvaidlus alale jääva erakinnistu hoonestamisvõimaluse üle jne. Tegu on küll sõjajärgse haljasalaga, kuid seegi on väärtuslik kihistus (analoogsena on Teatri väljak ja Rävola puiestee rajatud sõjahaavadele, kuid tänapäeval neid väärtustatakse juba rohealadena. Harju tänavat „taastada“ pole võimalik ka seetõttu, et peale sõda on tekkinud suured uued hooned (Kirjanike maja, stalinistlik elamu Kuninga tn nurgal) ning uued ehitusjooned. Hoonestamise korral oleks tegu täiesti uue ruumilahenduse loomisega, mitte enam lihtsalt sõjast jäänud augu täitmisega.

2. Eva-Maria Aitsam tutvustas täiendatud vaadete analüüsi.

Plaanis on kõik vaatekoridorid ja -sektorid viia kaitsekorda sisse (ministeeriumi hinnangul on see võimalik avaliku menetlusega).

Näitena, kuidas kohalikul tasandil ei ole vaadete kaitse alati toimunud, võib tuua Punase tänava vaatesektori, kus terviklik vanalinna vaade ei ole enam säilinud ja sellest suunast on nüüd võimalik hoida palju kitsamat vaadet ühele kirikutornile.

Vaadete tagaplaanil on illustreeritud võimalik uute hoonete kõrgus, mis arvestab Toompea kõrgusega. Kaugvaates Oleviste ja Toompea vahele (Liivalaia tn piirkonda) täiendavaid kõrghooneid enam ei tahaks, et jääks tajutavaks, et on all-linn Oleviste torniga ja Toompea kõrgendik oma tornidega.

Esiplaanil võimalik ehitiste kõrgus varieerub olenevalt kaugusest vanalinnast, arvestama peab ka olemasolevate planeeringutega antud kõrguspiirangutega (nt Russalka ja Paljassaare vahelise ala üldplaneering). Iga planeeringu puhul peab kaaluma eraldi, kuidas see vaateid mõjutab. Seda saab edaspidi teha 3D mudelis arvestades tõusvaid vaatesektoreid.

Sisevaadete analüüsi tulemused on täiendatud. Enne planeeringut või ehitusprojekti, mis toob kaasa katusemaastiku muutmise (katusekuju, katuseaknad jms), tuleb projekterijal / planeerijal visualiseerida muudatus 3D mudelis.

3. Fassaadide eraldi mälestisena kaitse all olemise lõpetamine.

Kuna Karistusseadustik käsitleb mälestiste rikkumist, aga mitte muinsuskaitseala ehitiste rikkumist, jätame esialgu Tallinna vanalinnas mälestised, ka fassaadid, kaitse alla. Juhul, kui seadust kunagi muudetakse, saab uuesti kaaluda nende eraldi kaitse alt maha võtmist. Kaitsekorra järgi peaksid need sel juhul muutuma automaatselt A-kategooria hooneteks.

4. Hoonete kaitsekategooriate tabel.

Vaadati läbi read 248-258.

Linnamüüri ääres paiknevad nõukogude-agsed garaažid jt abihooned määrati kaitsekategooriasse C.

5. Kaitsekorra tekst.

Teksti viidi sisse veel väiksemaid täpsustusi, üldjoontes on kaitsekorra mustandtekst töörühmas läbi töötatud. Sellesse tuleb lisada kõikide vaadete ja haljasalade loetelud ja täpsustatud tingimused vastavalt alusuuringule.

6. Korralduslikud küsimused.

Töörühma liikmed saavad oma ettepanekud haljastuse ja vaadete analüüsi kohta hiljemalt 22.09, et koostajad saaksid need seejärel lõplikult ära vormistada.

Järgmine kohtumine toimub 5.10. Raekoja plats 12 kohapeal.